

Jani Laasonen

Kaaos ja Ajan Henki

Kaaos ja Kosmos -kirjasarja

Osa 1

Kaaos ja Ajan Henki

Jani Laasonen

KAAOS JA AJAN HENKI

Kaaos ja Kosmos –kirjasarja:

Osa 1: Kaaos ja Ajan Henki

Osa 2: Kosmos ja Totuuden Tie

© 2017 *Jani Laasonen*

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-339-546-6

Sisällys

Rohkene kyseenalaistaa kulttuurisi ... 7

OSA I: Omavaraistaloudesta rahatalouteen

1. Talousjärjestelmän lähtökohta ... 15
2. Rahajärjestelmän synty ... 17
3. Kulta vaihdon välineenä ... 19
4. Kaupunkivaltioiden synty ... 21
5. Kauppiaat ja kultasepät ... 23
6. Ensimmäiset velkapaperit ... 25
7. Ensimmäiset pankit syntyvät Euroopassa ... 27

OSA II: Rahan ongelmallinen luonne

8. Rahalainasta perittävän koron ongelma ... 33
9. Rahan illuusio ... 35
10. Valtiot pankkien takaajiksi ... 39
11. Pankkijärjestelmä institutionalisoituu ... 41
12. Kultakannasta luopuminen ja rahan uusi luonne ... 43
13. Kurkistus verhon taakse ... 45

OSA III: Raha planeetan resurssienhallintajärjestelmänä

14. Syöpäkasvaimen älykyys ... 51
15. Rahan ja politiikan liitto ... 53
16. Tieto on valtaa ... 55
17. Yhteiskunnallisen hyvinvoinnin mittarit ... 57
18. Rahan tulee kiertää ... 60
19. Kilpailuyhteiskunnan paradoksi ... 62
20. Kertakäyttökulutuskulttuurimme ... 64
21. Teknologinen työttömyys ja täystyöllisyyden utopia ... 70
22. Niukkuuteen perustuva yhteiskunta ... 74

- 23. Keinotekoisesti aiheutettu ja ylläpidetty niukkuus ... 78
- 24. Rikos niukkuutta vastaan ... 81

OSA IV: Negatiivisen energian yhteiskunta

- 25. Negatiivinen energia yhteiskuntien käyttövoimana ... 85
- 26. Vastakkainasettelun ja epäluulon maailma ... 87
- 27. Älä luota kehenkään – bisnes ei tunne ystäviä ... 90
- 28. Ongelmalähtöisen yhteiskunnan ongelma ... 92
- 29. Kuinka vapaa sinä uskot olevasi? ... 96
- 30. Korseasta orista nöyräksi velkaruunaksi ... 99
- 31. Työmarkkinat vs. Orjamarkkinat ... 103
- 32. Itsensä kauppaaminen työmarkkinoille ... 105
- 33. Hylkäämällä kulttuurisi huolehdi itsestäsi ... 108
- 34. Rotuerottelu vs. taloudellinen erottelu ... 110
- 35. Niukkuuden perustalle rakentunut yhteiskunta ... 111
- 36. Yhteiskunta ilman niukkuutta ... 113
- 37. Institutionalisoituneet hyväntekeväisyysjärjestöt ... 115
- 38. Raha korruptoi myös tieteen ... 117
- 39. Peak oil – öljyntuotannon huippu ... 119
- 40. Hallitsijan huoneentaulu ... 122
- 41. Lisää draamaa vai lisää hyvinvointia? ... 126
- 42. Sotaa rauhan ja turvallisuuden nimissä ... 129
- 43. Sosiaalisen epätasa-arvon ja sotateollisuuden synergia ... 131

OSA V: Kohti tulevaisuuden yhteiskuntaa

- 44. Tiedosta ongelman ydin ... 137
- 45. Tasapainon ja harmonian älykkyys ... 139
- 46. Hypnoosista herääminen ... 142
- 47. Olemme yksi planeetta ... 144
- 48. Yhteiskuntaevoluution kynnyksellä ... 147
- 49. Tulevaisuuden yhteiskunta ... 150

Rohkene kyseenalaistaa kulttuurisi

Viisi apinaa suljetaan aidattuun tilaan, jonka keskellä seisovat tikkaat. Tikkaiden yläpuolella narun varassa riippuu houkutteleva nippu banaaneja. Apina, joka huomaa banaanitertun ensimmäisenä, kiipeää tikkaille ja yrittää kurkottaa kohti mehevää välipalaa, mutta juuri kun se on saamassa banaanit käteensä, terttu kohoaakin korkealle apinan ulottumattomiin. Samalla kovaääninen sireeni kajahtaa soimaan ja koko apinalauma kastellaan jääkylmällä vedellä. Kun kaikki lauman jäsenet ovat kastuneet, sireeni sammutetaan, vesihanat suljetaan ja banaaniterttu lasketaan takaisin apinoiden ulottuville.

Kuivateltuaan turkkinsa ja toivuttuaan järkytyksestä yksi apinoista uskaltautuu taas tikkaille. Muut lauman jäsenet jäävät uteliaina seuraamaan tilanteen kehittymistä. Tapahtuu edellisen kerran toisinto. Juuri kun apina on päässyt kyllin korkealle päästäkseen käsiksi banaaneihin, naru kiristyy ja banaaniterttu singahtaa korkealle katon rajaan. Sireenit räjähtävät huutamaan ja koko apinalauma saa kylmän vesisuihkun niskaansa. Toimenpide toistetaan niin monta kertaa, ettei yksikään apina tee enää ellettäkään banaanien noutamiseksi.

Nyt vesihanat suljetaan lopullisesti. Myös sireeni kytketään kokonaan pois päältä. Koetta valvova henkilökunta jättää myös banaanit vapaasti apinoiden saataville. Näin olosuhteet muuttuvat yhtäkkiä banaanien niukkuudesta banaanien yltäkyläisyydeksi. Banaanit olisivat nyt vapaasti noudettavissa, mutta apinat eivät tätä tiedosta. Yhä edelleen he muistavat vain sireenin ja kylmän vesisuihkun. On viisaampaa pysytellä kaukana tikkaista. Tästä pitää nyt myös lauman ryhmäpaine huolen, sillä jos joku vielä yrittäisi nousta tikkaille, saisi tämä koko muun apinalauman kimppuunsa. Kukaan ei tahdo enää kastua. Tikkaisiin ei ole enää kenelläkään mitään asiaa, ja niin banaanit jäävät syömättä.

Tullaan kokeen toiseen vaiheeseen. Nyt laumasta poistetaan yksi vanha jäsen ja hänet korvataan uudella yksilöllä. Tulokas ei ole tietoinen lauman vanhojen jäsenten saamista kylmistä kylvyistä eikä ulvovasta sireenistä, ja koska apinat eivät osaa keskustella, informaatio ei välity. Nähdessään tikkaiden yläpuolella roikkuvan mehevän banaanitertun uusi apina lähtee välittömästi noutamaan sitä itselleen, mutta

saakin järkytyksekseen kimppuunsa koko muun apinalauman. Sama hyökkäys toistuu joka kerta tämän lähestyessä portaita. Muutaman yrityskerran jälkeen myös uusi apina ymmärtää jättää banaanit rauhaan. Ei siksi, että hän pelkäisi vesisuihkua tai sireeniä, vaan koska hän tietää joutuvansa hankaluuksiin lauman muiden jäsenten kanssa. On helpompi nöyrytyä ja alistua kuin uhmata ja kyseenalaistaa.

Suoritetaan uusi vaihto. Taas yksi lauman vanha jäsen otetaan pois, ja tilalle astelee uusi tulokas. Sama kuvio toistuu. Kun uusi apina erehtyy tikkaiden läheisyyteen, koko lauma hyökkää hänen kimppuunsa. Mutta kuinka käyttäytyy vain hetki aikaisemmin täsmälleen saman kohtalon kokenut apina? Yllättäen juuri hän on neljästä hyökkääjästä aggressiivisin. Hän ei voi ymmärtää, miksi banaanija hamuavaa tulokasta tulee rangaista, mutta koska aggressiivinen käytös selvästi miellyttää lauman muita jäseniä, apina ei säästele voimiaan iskuja jakaessaan. Apina haluaa miellyttää. Toimimalla korostetun aggressiivisesti apina osoittaa lauman vanhoille jäsenille oppineensa yhteisön pelisäännöt. Apinan ei tarvitse arvioida oman käytöksensä perimmäisiä syitä saati niiden järkevyyttä. Helpoimmalla pääsee, kun vain sopeutuu vallitsevaan kulttuuriin.

Laumasta poistetaan vanhoja jäseniä ja uusia astuu tilalle. Sama kuvio toistuu kerta toisensa jälkeen. Kun vaihtoja on suoritettu viisi kertaa, laumassa ei ole enää ainoatakaan alkuperäistä jäsentä. Yksikään lauman viidestä jäsenestä ei ole tuntenut ihollaan jääkylmää vesisuihkua eikä kuullut korvia huumaavan sireenin ulinaa. Tikapuut ovat vapaina ja banaanija olisi tarjolla yllin kyllin kaikille. Silti yksikään apina ei kiipeä tikapuille eikä syö vatsaansa täyteen. Yhteisö ylläpitää itselleen epäedullista käytöstä, sillä sen jäseniltä puuttuu kyky kyseenalaistaa ympärillään vallitseva kulttuuri. Kyseenalaistamisen sijaan jokainen apina keskittyy sopeuttamaan oman elämänsä arkirutiinit annettuihin pelisääntöihin. Ajan saatossa nuo rutiinit muodostuvat apinoille niin rakkaiksi, että he ovat tarpeen vaatiessa valmiita puolustamaan niitä vaikka voimakeinoin. Näin apinayhdyskunta on jäänyt kiinni oman kieroutuneen kulttuurinsa noidankehään. Apinoista on tullut oman niukkuutensa ja kurjuutensa omaehtoisia suojelijoita, oman kärsimyksensä synnyttäjiä ja ylläpitäjiä.

Jos apinat osaisivat puhua ja heiltä jälkikäteen kysyttäisiin syytä siihen, miksi kukaan heistä ei rohjennut kyseenalaistaa kulttuurinsa vallitsevia normeja, ei yksikään lauman

jäsen kykenisi antamaan järkevää vastausta. Niin vain oli aina ollut. Banaanien niukkuus oli muodostunut apinalauman käytöstä ohjailevaksi instituutioiksi, jonka alkuperäinen tarkoitus oli jo kauan sitten kadonnut mutta jonka rakenteita yhä ylläpidettiin tottumuksesta. Lopulta banaanien niukkuuden ympärille rakentuneet laki- ja sääntöjärjestelmät ylläpitivät niukkuuden tilaa myös runsauden aikana.

Ihmiskunnan historia tarjoaa lukemattomia esimerkkejä siitä, kuinka helppoa myös ihmisten on kasvaa osaksi kieroutunutta kulttuuria. Paljon vaikeampaa – mutta sitäkin palkitsevampaa ja välttämättömämpää – on oppia tunnistamaan oman kulttuurinsa kieroutuneisuus, purkaa tietoisesti oma tunnelatautunut ohjelmointinsa ja vapautua oman mielensä vankilasta. Nimenomaan juuri kykymme ajatella ja kyseenalaistaa on piirre, joka erottaa meidät eläimistä ja tekee meistä ihmisiä.

Pysähdy siis ja katsele kulttuuriasi kokonaan uusin silmin. Rohkene kyseenalaistaa kaikki opittu ja totuttu. Laajenna tarkasteluperspektiivisi kymmenien, satojen ja tuhansien vuosien aikajanelle. Tarkastele menneitä kulttuureita, vertaa niitä omaan aikaasi ja pohdiskele, mikä omassa kulttuurissasi on kestävä, todellista ja kaikkina aikoina pysyvää. Entä mikä siinä on vain väliaikaista, pelkkää tälle ajalle tyypillistä harhaa? Entä kuinka paljon sinussa ja käytöksessäsi on vaikutteita tuosta harhasta? Jos huomaat valtaosan ajatuksistasi ja käytöksestäsi olevan kulttuurisi sanelemaa, niin oletko koskaan pohtinut, kuinka paljon sinussa on sinua itseäsi? Tunnetko lainkaan todellista itseäsi? Kuka sinä pohjimmiltasi olet, kun kaikki ympäristösi ja kulttuurisi sinuun istuttamat piirteet riisutaan sinusta pois? Kumpi todellisuudessa hallitsee ajattelusi? Sinä vai kulttuurisi? Miksi annat kieroutuneen kulttuurisi ajatella sinussa? Miksi et ajattelisi itse?

Ihminen voi todellakin havahtua, purkaa oman ohjelmointinsa ja kiemurrella kulttuurinsa muodostaman suggestiokehän ulkopuolelle. Hän voi vapautua ajan hengen harhasta, oppia ajattelemaan omavireisesti ja vapautua ulkoisten auktoriteettien sanelusta. Ihminen, joka osaa erottaa harhan todellisuudesta, ei ole enää minkään ideologian, uskonlahkon, instituution tai auktoriteetin hallittavissa. Hänen ajattelustaan tulee itsenäistä ja hänen käytöksensä perustuu universaalista älykkyydestä kumpuavaan ajattomaan viisauteen.

Jos tunnet sisimmissäsi, ettei kaikki täsmää ja tunnet pakottavaa tarvetta nähdä mielipiteistä ja oman aikasi virallisista totuuksista riippumattomaan, ajattomaan totuuteen, on sinun ennemmin tai myöhemmin opittava tulkitsemaan yhteiskuntajärjestelmämme lähdekoodia – sen talous- ja rahajärjestelmää – ja sen varaan rakentuneita yhteiskunnallisia mekanismeja, sillä juuri näissä mekanismeissa itsessään piilee ihmiskunnan kymmentuhatuotisen kollektiivisen mielisairauden siemen.

Elokuva The Matrix nousi vuosituhaten vaihteessa kulttisuosioon – ei yksin elokuvallisten ansioidensa vuoksi vaan pääasiassa siksi, että se kosketti tuota unessa elävän mutta totuudesta uneksivan ihmisen alitajuista kaipuuta heräämiseen.

Kaikki elokuvan nähneet muistavat kohtauksen, jossa päähenkilön annetaan valita, tahtooko hän olla tietoinen kaikista järjestelmään kuuluvista valheista ja vapautua siten sen ohjelmoinnista ja orjuutuksesta vai haluaako hän jatkaa elämäänsä kuten ennen: vain pintapuolisesti onnellisena, silti alitajuisesti tiedostaen, ettei kaikki ole niin kuin järjestelmän taholta kerrotaan.

Elokuvassa ihmisiä suvereenisti hallitsevan valtakoneiston – Matrixin – yhtymäkohdat oman maailmamme sosioekonomiseen matriisiin ovat siinä määrin yhteneväiset, että voin huoletta päättää kirjan johdannon suoriin sitaatteihin elokuvan käännekohdasta:

”Olet täällä koska tiedät jotain. Se mitä tiedät on jotain, mitä et voi selittää mutta minkä tunnet sisälläsi. Olet tuntenut niin koko ikäsi. Tiedät, että maailmassa on jotain pielessä. Et osaa sanoa mitä se on, mutta jotenkin vain tiedät sen. [...] Matrix on kaikkialla. Se ympäröi meidät. Voit nähdä sen katsoessasi ulos ikkunasta tai avatessasi television. Voit tuntea sen mennessäsi töihin, käydessäsi kirkossa tai maksaessasi veroja. Se on keinotekoinen maailma, joka on vedetty silmiesi eteen, jotta estyisit näkemästä totuutta. [...] Kuten kaikki muutkin, synnyit kahleisiin. Synnyit vankilaan, jota et voi haistaa, maistaa tai koskettaa – oman mielesi vankilaan. Tämä on viimeinen mahdollisuutesi. Totuuden nähtyäsi et voi enää palata takaisin entiseen. [...]

Tiedän, että olet peloissasi... Olet peloissasi, sillä pelkäävät muutosta. En tiedä, mitä

"Jos tunnet sisimmissäsi, ettei kaikki täsmää ja tunnet pakottavaa tarvetta nähdä mielipiteistä ja oman aikasi virallisista totuuksista riippumattomaan, ajattomaan totuuteen, on sinun ennemmin tai myöhemmin opittava tulkitsemaan yhteiskuntajärjestelmämme lähdekoodia - sen talous- ja rahajärjestelmää - ja sen varaan rakentuneita yhteiskunnallisia mekanismeja, sillä juuri näissä mekanismeissa itsessään piilee ihmiskunnan kymmentuhatuotisen kollektiivisen mielisairauden siemen."

Kaaos ja Ajan Henki on kaksiosaisen Kaaos ja Kosmos -kirjasarjan ensimmäinen osa.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi